

Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті
Казахский национальный педагогический университет имени Абая
Abai Kazakh National Pedagogical University

ХАБАРШЫ ВЕСТНИК

«Филология ғылымдары» сериясы
Серия «Филологические науки»
Series «Philological sciences»
№ 2(84), 2023

**Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті
Казахский национальный педагогический университет имени Абая
Abai Kazakh National Pedagogical University**

ХАБАРШЫ ВЕСТНИК

**«Филология ғылымдары» сериясы
Серия «Филологические науки»
Series «Philological sciences»
№ 2(84)**

Абай атындағы
Қазақ ұлттық педагогикалық университеті

ХАБАРШЫ
«Филология ғылымдары» сериясы
№2(84), 2023 ж.

Шығару жиілігі – жылына 4 нөмір.
2000 ж. бастап шығады.

Бас редактор:
филол.ғ.д., проф. С.Д. Абишева

Бас ред. орынбасары:
PhD, аға оқытушы А.А. Найманбаев

Ғылыми редактор:
PhD, қауымд. проф. м. а. Д.А. Сабирова

Редакция алқасы:
филол.ғ.д., проф. А.В. Танжарикова,
филол.ғ.д., проф. Б. Әбдіғазизұлы,
пед.ғ.д., профессор, ҚР ҰҒА корр.-мүшесі
Ф.Ш. Оразбаева,
филол.ғ.д., проф. Н.Ә. Ильясова,
филол.ғ.д., проф. М.Ш. Мусатаева,
филол.ғ.д., проф. Қ.Ө. Есенова,
филол.ғ.к., доц. А.Д. Маймакова,
PhD, аға оқытушы Н.Н. Конкабаева
филол.ғ.к., қауымд. проф. С.А. Жиренов,
филол.ғ.к., доц. М.Әуезов атындағы Әдебиет
және өнер институты С.В. Ананьева,
филол.ғ.д., проф., Эл-Фараби атындағы ҚазҰУ
Б.У. Джолдасбекова,
филол.ғ.к., доц., А. Байтұрсынов атындағы Тіл
білімі институты А.М. Фазылжанова,
PhD докторы, проф. И.З. Белобровцева
(Эстония),
филол.ғ.д., проф. Е.В. Казарцев (Ресей),
филол.ғ.д., проф. А.К. Киклевич (Польша),
филол.ғ.д., проф. Г.Л. Нефагина (Польша),
проф. Нонако Сусуму (Жапония),
PhD, проф. Роллберг Петер (АҚШ),
PhD, проф. О.М. Табачникова (Ұлыбритания),
филол.ғ.д., проф. Түркмен Фикрет (Түркия),
филол.ғ.д., проф. Л.Л. Шестакова (Ресей).

Жауапты хатшы:
PhD, қауымд. проф. м. а. С.К. Серикова

Техникалық хатшы:
филол.ғ.к., аға оқытушы М.М. Хавайдарова

© Абай атындағы Қазақ ұлттық
педагогикалық университеті, 2023

Қазақстан Республикасының
Мәдениет және ақпарат министрлігінде
2009 жылы мамырдың 8-де тіркелген
№10109-Ж

Басуға 08.09.2023. қол қойылды.
Пішімі 60x84 1/8. Көлемі 13,5 е.б.т.
Таралымы 300 дана. Тапсырыс 3.

050010, Алматы қаласы, Достық даңғылы, 13.
Абай атындағы ҚазҰПУ

Абай атындағы Қазақ ұлттық
педагогикалық университетінің
«Ұлағат» баспасы

МАЗМҰНЫ
СОДЕРЖАНИЕ
CONTENT

ТІЛ БІЛІМІ
ЛИНГВИСТИКА
LINGUISTICS

Alkaya E., Pansat Zh. Etymological basis of the word *kök* in kazakh language 5
Алқая Е., Пансат Ж.М. Қазақ тіліндегі *көк* сөзінің этимологиялық негізі
Алқая Е., Пансат Ж.М. Этимологическая основа слова *kök* в казахском языке

Кабдулова К.Л., Тунгатова Л.Ж. Екіжақты салыстыру принципін іске асыру ("мейірімді" сөзінің мысалында)..... 13
Кабдулова К.Л., Тунгатова Л.Ж. Реализация принципа двусторонности сравнения (на примере слова «милостивый») **Kabdulova K., Tungatova L.** Implementation of the principal of two-sided comparison of the word «merciful»

Түркмен Ф., Саметова Ж.Ш. Түркі халықтарының наным-сенімдерге, түстер мен сандарға қатысты жер-су аттары..... 20
Түркмен Ф., Саметова Ж.Ш. Топонимы тюркских народов, относящиеся к верованиям, цветам и числам **Turkmen F., Sametova Zh.** Toponyms of the turkic peoples related to beliefs, colors and numbers

ӘДЕБИЕТТАНУ
ЛИТЕРАТУРОВЕДЕНИЕ
LITERARY STUDIES

Абишева С.Д., Смайлова Ж.А. Современная наука об интермедиальности как форме расширения литературного поля..... 28
Абишева С.Д., Смайлова Ж.А. Әдебиет аясын кеңейту формасындағы заманауи ғылым интермедиялық жайында **Abisheva S., Smailova Zh.** Contemporary science of intermediality as a form of expanding the literary field

Әбдіғазизұлы Б. Әр дәуірдің өзіне тән шындық бар 32
Абдигазизұлы Б. У каждой эпохи своя правда **Abdigaziuly B.** Each epoch has its own truth

Gierczynska D., Moldagali M. “White” and “black” images in the poetry of M.Makataev..... 37
Герчинска Д., Молдагали М.М. М.Мақатаев поэзиясындағы ақ пен кара түстерінің бейнесі
Герчинска Д., Молдагали М.М. Образы белого и черного цвета в поэзии М.Макаатаева

Казахский национальный педагогический университет имени Абая

ВЕСТНИК

Серия «Филологические науки»
№2(84), 2023 г.

Периодичность – 4 номера в год.
Выходит с 2000 года.

Главный редактор:

д.филол.н., проф. Абишева С.Д.

Зам. гл. редактора:

PhD, ст.препод. Найманбаев А.А.

Научный редактор:

PhD, и.о.ассоц.проф. Сабирова Д.А.

Члены редколлегии:

д.филол.н., проф. Танжарикова А.В.,

д.филол.н., проф. Абдигазизулы Б.,

д.пед.н., проф., член-корр. НАН РК

Ф.Ш. Оразбаева,

д.филол.н., проф. Ильясова Н.А.,

д.филол.н., проф. Мусатаева М.Ш.,

PhD, ст.препод. Конкабаева Н.Н.,

к.филол.н., ассоц. проф. Жиренов С.А.,

к.филол.н., доц., Институт языкознания

имени А. Байтурсынова

Ананьева С.В.,

д.филол.н., проф., КазНУ имени аль-Фараби

Джолдасбекова Б.У.,

к.филол.н., доц., Институт литературы и

искусства имени М.О.Ауэзова

Фазылжанова А.М.,

PhD доктор, проф. Белобровцева И.З.

(Эстония),

д.филол.н., проф. Казарцев Е.В. (Россия),

д.филол.н., проф. Киклевич А.К. (Польша),

д.филол.н., проф. Нефагина Г.Л. (Польша),

проф. Нонако Сусуму (Япония),

PhD, проф. Роллберг Петер (США),

PhD, проф. Табачникова О.М.

(Великобритания),

д.филол.н., проф. Туркмен Фикрет

(Турция),

д.филол.н., проф. Шестакова Л.Л. (Россия),

Ответственный секретарь:

PhD, и.о.ассоц.проф. Серикова С.К.

Технический секретарь:

к.филол.н., ст.препод. Хавайдарова М.М.

© Казахский национальный педагогический университет им. Абая, 2023

Зарегистрировано

в Министерстве культуры и информации РК
8 мая 2009 г. №10109-Ж

Подписано в печать 08.09.2023.

Формат 60x84 1/8. Объем 13,5 уч-изд.л.

Тираж 300 экз. Заказ 3.

050010, г. Алматы,
пр. Достык, 13. КазНПУ им. Абая

Издательство «Ұлағат»

Казахского национального педагогического университета имени Абая

Жумагулова Б.С. Лермонтовские традиции в лирике Н.Рубцова 44
Жумагулова Б.С. Н.Рубцовтың лирикасындағы Лермонтов дәстүрлері

Zhumagulova B. Lermontov's traditions in N.Rubtsov's lyrics

Ибраева Ж.Б., Орынханова Г.А. Идиостиль Агаты Кристи: неповторимая авторская индивидуальность 55

Ибраева Ж.Б., Орынханова Г.А. Агата Кристидің идиостилі: автордың қайталанбас тұлғасы

Ibrayeva Zh., Orynkhanova G. Agatha Christie 's idiostyle: unique author's personality

Тоқшылықова Г.Б., Казтаева А.Қ. Лирикалық проза және Мархабат Байғұттың “Әдебиет пәнінің періштесі” повесіндегі лиризм 61

Тоқшылықова Г.Б., Казтаева А.Қ. Лирическая проза и лиризм в повести Мархабата Байгута “Ангел предмета литературы”

Tokshylykova G., Kaztayeva A. Lyrical prose and lyricism in the story of Marhabat Baiguta “Angel literature”

ПЕДАГОГИКА МЕН ӘДІСТЕМЕ МӘСЕЛЕЛЕРІ ПРОБЛЕМЫ ПЕДАГОГИКИ И МЕТОДИКИ PROBLEMS OF PEDAGOGY AND METHODOLOGY

Атембаева Г.А., Абуова Б.П. Особенности этнокультурного компонента в преподавании русского языка в вузе 66

Атембаева Г.А., Абуова Б.П. Университетте орыс тілін оқытудағы этномәдени компоненттің ерекшеліктері

Atembaeva G., Abuova B. Features of the ethno-cultural component in teaching the russian language at the university

Larionova I., Kapysheva G. Pedagogical conditions of creating podcasts as a means of developing language..... 70

Ларионова И.Ю., Капышева Г.К. Тілді қалыптастыру құралы ретінде подкасттарды құрудың педагогикалық шарттары

Ларионова И.Ю., Капышева Г.К. Педагогические условия создания подкастов как средства формирования языка

АУДАРМАТАНУ ПЕРЕВОДОВЕДЕНИЕ TRANSLATION STUDIES

Konstantinova O. Transfer of stylistic devices in translation of belles-lettres 78

Константинова О.С. Көркем әдебиет аудармасындағы стилистикалық құралдардың берілуі

Константинова О.С. Передача стилистических приемов при переводе художественной литературы

Abai Kazakh National Pedagogical University
BULLETIN

Chief Editor

Doctor of Philology, Professor **Abisheva S.**

Deputy Chief Editor

PhD, senior lecturer **Naimanbaev A.**

Scientific editor

PhD, Associate Prof. **Sabirova D.**

EDITORIAL TEAM:

Doctor of Philology, Assoc. Professor

Tanzharikova A.

Doctor of Philology, Professor

Abdigaziuly B.

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,

Corresponding Member of the National Academy of Sciences of the Republic of Kazakhstan

Orazbayeva F.

Doctor of Philology, Professor **Pyasova N.**

Doctor of Philology, Professor

Mussatayeva M.

Doctor of Philology, Professor **Essenova K.**

Candidate of Philology Science, Associate Professor

Maimakova A.

PhD, Senior Lecturer **Konkabayeva N.**

Candidate of Philology Science, Assoc. Professor

Zhirenov S.

Ph.D. in Philology, Associate Professor, M.O. Auezov

Institute of Literature and Art **Ananyeva S.**

Doctor of Philology, Professor, Al-Farabi KazNU

Dzholdasbekova B.

Candidate of Philology Science, Associate Professor,

A. Baitursynov Institute of Linguistics

Fazylzhanova A.

Doctor of Philology, Professor (Russia)

Bakhtikireeva U.

PhD, professor (Estonia)

Belobrovtsseva I.

Doctor of Philology, Professor (Russia)

Kazartsev E.

Doctor of Philology, Professor (Poland)

Kiklevich A.

Doctor of Philology, Professor (Poland)

Nefagina G.

Master, Professor (Japan)

Nonako Susumu

PhD, Professor (the USA) **Rollberg Peter**

PhD, Professor (the UK) **Tabachnikova O.**

Doctor of Philology, Professor (Turkey)

Turkmen F.

Doctor of Philology, Associate Professor (Russia)

Shestakova L.

Executive Secretary

PhD, Associate Prof. **Serikova S.**

Technical Secretary

Candidate of Philology Science, Senior Lecturer

Khavaidarova M.

©Abai Kazakh National Pedagogical University,
2023

Registered in the Ministry of Culture and Information
of the Republic of Kazakhstan

8 May 2009 No10109-Zh/Ж

Signed in print 08.09. 2023.
Format 60x84 1/8. Volume 13,5
teaching and publishing lists.
Number of copies 300. Order 3.

050010, Almaty, Dostyk avenue 13, Abai KazNPU

Publishing House "Ulagat" of the Abai Kazakh
National Pedagogical University

Якимова М.В. Особенности ритмики ранних переводов
«Евгения Онегина» на белорусский язык..... 84

Якимова М.В. "Евгений Онегиннің" белорус тіліндегі
ерте аудармалары ырғағының ерекшеліктері

Yakimova M. Features of the rhythm of the early translations
of «Eugene Onegin» into the Belarusian language

ЖУРНАЛИСТИКА

ЖУРНАЛИСТИКА

JOURNALISM

Кадырова Г.Р., Адибаева Ш.Т. Глобальные и локальные
тренды журналистики: контент и стилеобразующие фак-

торы..... 100

Кадырова Г.Р., Адибаева Ш.Т. Журналистиканың жа-
һандық және жергілікті трендтері: мазмұн және стиль
факторлары

Kadyrova G., Adibayeva Sh. Global and local trends in
journalism: content and style-forming factors

Біздің авторлар..... 106

Наши авторы

Our authors

Қорытынды. “Ғабиден Мұстафин – қазақ әдебиетінің жетекші жанры – роман түрлерін қатыптастырып, дамытуда өлшеусіз зор еңбек сіңірген жазушы. Ол өз заманының тарихи кескінін шыншылдықпен, ерен көркемдік қуатпен, шын, адал жүрегімен суреттеді. Ол суреттегендері бүгіндер аса көрнекті қаламгеріміздің көкірегі жарып шыққан өсиет аманатындай оқылады.”[7, 282]

“Көз сәулесінен көңіл сәулесі күштірек”, – деп ғұлама Ғабиденнің өзі айтқандай, ұлттық сөз өнерімізде бұрынғы-соңғы дүниеге келген, келетін қазыналарымызға шын мәніндегі жанашыр көзбен қарап, көңілдің сәулесін түсіріп, шынайы бағалай білгенге не жетсін!

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

1. *Ғ.Мүсірепов, Ғ.Мұстафин. Әдебиет туралы//Классикалық зерттеулер: көп томдық.–Алматы: Әдебиет әлемі, 1- том 377*
2. *М.Әуезов. Жиырма томдық шығармалар жинағы. – Алматы, 1985, 18-том 378 б]*
3. *С.Қирабаев. Өмір тағылымдары. – Алматы: Білім, 2006.–480 бет.*
4. *Ғ.Мұстафин. Ой әуендері// Классикалық зерттеулер: көп томдық.– Алматы: Әдебиет әлемі, 1- том, 424 б*
5. *С.Қирабаев. Ұлт тәуелсіздігі және қазақ әдебиеті: әдебиеттік зерттеулер, сын мақалалар, естеліктер, – Алматы: Жібек жолы, 2011. – 596 б.*
6. *Ғ.Мұстафин. Бес томдық шығармалар жинағы. V том, – Алматы: Жазушы, 1983.230 бет)*
7. *Қазақ әдебиетінің тарихы. 8-том. – Алматы: ҚазАқпарат, 2004 520 б*

References:

1. *Musirepov G., Mustafin G. Adebiet turaly//Klassikalyq zertteuler: kop tomdyq. – Almaty: Adebiet alemi, 1-tom, 377 b.*
2. *Auezov M. Jyirma tomdyq shygarmalar jinagy. – Almaty, 1985, 18-tom, 378 b.*
3. *Qirabaev S. Omir tagylymdary. – Almaty: Bilim, 2006. – 480 bet.*
4. *Mustafin G. Oi auenderi// Klassikalyq zertteuler: kop tomdyq. – Almaty: Adebiet alemi, 1- tom, 424 b.*
5. *Qirabaev S. Ult tauelsizdigi jane qazaq adebiyeti: adebiyttik zertteuer, syn maqalalar, estelikter, – Almaty: Jibek joly, 2011. – 596 b.*
6. *Mustafin G. Bes tomdyq shygarmalar jinagy. V tom, – Almaty: Jazushy, 1983.230 bet.*
7. *Qazaq adebietinin tarihy. 8-tom. – Almaty: QazAqparat, 2004, 520 b.*

МРНТИ 17.82.10

10.51889/2959-5657.2023.84.2.006

Gierczynska, D.¹, Moldagali, M.²

¹*Pomeranian University in Slupsk, Slupsk, Poland*

²*Abai Kazakh National Pedagogical University, Almaty, Kazakhstan*

¹*dr.hab., professor, danuta.gierczynska@apsl.edu.pl;*

²*PhD Candidate, lecturer, mmoldagali@list.ru*

**“WHITE” AND “BLACK” IMAGES
IN THE POETRY OF M. MAKATAEV**

Abstract

In this article were considered two monochromes “white” and “black” in the poetic texts of Mukagali Makataev, who is a famous Kazakh poet, writer and translator of the 60s and 70s of the 20th century. A quantitative and qualitative methods of analysis were used, a frequency dictionary of color images was developed based on the material from the poetry collection “МҰҚАҒАЛИ (MUKAGALI)” (2012). In addition, a detailed semantic and structural analysis of two monochromes was conducted to determine their role and the way in which the color semantics are represented: as main or additional elements. The generalized structural and semantic analysis revealed that Makataev uses these images as a contrast between darkness and lightness, comparing them and being indecisive in choosing a color. Black and white colors form thematic blocks such as animate/inanimate nature, the theme of moral choices, the theme of creativity, motherland, and love. Both colors reveal in their own way the theme of love and the theme of death through different images.

Moreover, we can notice that the semantics of the white color is based on a well-known and traditional image, while the black color contains the cultural background characteristic of the Kazakh people.

Keywords: Mukagali Makataev, poetry, color images, semantics, poetic world

Д.Герчинска¹, М.Молдағали²

¹ Слупск қаласындағы Помор университеті, Слупск, Польша

² Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Алматы, Қазақстан

¹ хабилитациялық доктор, профессор, danuta.gierczynska@apsl.edu.pl

² докторант, оқытушы, mmoldagali@list.ru

М. МАҚАТАЕВ ПОЭЗИЯСЫНДАҒЫ АҚ ПЕН ҚАРА ТҮСТЕРІНІҢ БЕЙНЕСІ

Аңдатпа

Бұл мақалада 20 ғасырдың 60-70 жылдарындағы белгілі қазақ ақыны, жазушы, аудармашы Мұқағали Мақатаевтың поэтикалық мәтіндеріндегі екі монохром – ақ және қара, қаралды. Талдау барысында сандық және сапалық әдістері қолданылды, оның көмегімен «МҰҚАҒАЛИ» (2012) поэзиялық жинағы материалы негізінде түрлі-түсті бейнелердің жиілік сөздігі жасалды. Сондай-ақ олардың ақынның поэтикалық әлеміндегі рөлін анықтау үшін екі монохромға семантикалық және құрылымдық талдау жүргізілді. Жалпылама құрылымдық-семантикалық талдау Мақатаевтың бұл бейнелерді қараңғылық пен жарыққа қарама-қарсы бейнелер ретінде қолданатынын, оларды салыстыра отырып, біреуін таңдауда тартынушылық танытатынын көрсетті. Қара және ақ түстер жанды/жансыз табиғат, моральдық шешімдер тақырыбы, шығармашылық, Отан және махаббат сияқты тақырыптық блоктарды құрайды. Екі түс те әртүрлі бейнелер арқылы махаббат тақырыбы мен өлім тақырыбын өзінше ашады. Сондай-ақ ақ түстің семантикасы белгілі және дәстүрлі бейнеге негізделсе, қара түс қазақ халқына тән мәдени астар да алады деген қорытынды жасауға болады.

Түйін сөздер: Мұқағали Мақатаев, поэзия, түс бейнесі, семантика, поэтикалық әлем

Герчинска Д.¹, Молдағали М.²

¹ Поморский университет в Слупске, Слупск, Польша

² Казахский национальный педагогический университет имени Абая, Алматы, Казахстан

¹ хабилитированный доктор, профессор, danuta.gierczynska@apsl.edu.pl

² докторант, преподаватель, mmoldagali@list.ru

ОБРАЗЫ БЕЛОГО И ЧЕРНОГО ЦВЕТА В ПОЭЗИИ М. МАКАТАЕВА

Аннотация

В данной статье были рассмотрены два монохрома – белый и черный в поэтических текстах Мукагали Макаатаева, известного казахского поэта, писателя и переводчика 60-70х годов 20го века. Во время анализа был использован количественный и качественный метод анализа, при помощи которого разработан частотный словарь цветообразов на основе материал из поэтического сборника «МҰҚАҒАЛИ» (2012). Также проведен детальный семантический и структурный анализ двух монохромов с целью выявления их роли и способа представления семантики цвета в качестве основных или дополнительных элементов. Обобщенный структурно-семантический анализ показал, что Макаатаев использует данные образы как противоположность темного и светлого, сравнивая их проявляет нерешительность при выборе одного. Черный и белый цвет формируют тематические блоки такие, как живая / неживая природа, тема моральных решений, тема творчества, тема родины и тема любви. Оба цвета по своему раскрывают тему любви и тему смерти через разные образы. Также мы можем сделать вывод, что семантика белого цвета основана на общеизвестном и традиционном образе, в то время как черный цвет берет в себя и свойственный казахскому народу культурный фон.

Ключевые слова: Мукагали Макаатаев, поэзия, цветообозначения, семантика, поэтический мир

Introduction. Mukagali Makataev is a symbol of Kazakh poetry, who represented all the truth and light, joy and goodness of the Kazakh people and country in his works.

Makataev's poetic world is built on the world perception of the poet himself, his life and cultural experience, moral condition and psychodynamic structure that determine the world he created [1, 207].

Makataev was loved by people, and he tried to convey his creativity to people fully, to reveal and show all the richness of his soul and talent. Color coding plays an important role in describing and determining the state experienced by the poet. Finally, color is connected with the emotional world of a person, because it can affect to the mood, create a feeling of coldness or warmth, be pleasant or cause discomfort. As V. Savelyeva states, “it is important for a writer to convey the hero's individual vision, and when we look at the objective world through the hero's eyes, we understand the writer's artistic world” [2, 72]. Thus, through the color nuance of objects, we can determine the additional semantics that the poet has given it.

In this article were analyzed the coloristic motifs in Makataev poetry to show their role and the way of presenting color semantics as main or additional elements, as well as to define their thematic categories.

Material and methods. Using the material of several poems from the collection “МҰҚАҒАЛЫ” [3], words with color semantics were collected; a frequency dictionary was created. Semantic definitions of the color motifs used by the poet were also obtained.

In the presented article, the following methods were used: a quantitative method for creating a frequency dictionary; a qualitative method for identifying the meaning of colors in certain poems; a descriptive method for presenting the peculiarities of Makataev's poetry based on a deeper analysis of frequently used colors in his works; and analytical methods for making comparison, evaluation, and conclusion.

Results and discussion. We paid attention to the color terms that manifests itself in the naming of words with the designation of color semantics. While processing the poetic material we identified the names of 13 coloristic elements. The frequency lexicon of color names made it possible to distinguish the most important color images used by the poet (white, black, green, blue, yellow, red) and the least used (brown, gold, silver, gray and light blue). The frequency dictionary of the color elements is given in the Table 1.

Table 1. Frequency dictionary of color elements in Makataev`s poetry

	Name of color	Number of uses
	White	294 (аппақ – totally white)
	Black	141 (қап-қара – darkly black)
	Green	61
	Blue	53 (көкпеңбек – very blue)
	Red	49 (күрең – scarlet, қып-қызыл – very red)
	Yellow	41 (сап-сары – very yellow, сарғаяды – turn to yellow)
	Brown	20 (күп-күрең – dark brown,)
	Gold	14
	Боз (~ boz) (light gray; light blue gray)	12
0	Gray	9
1	Light blue	9
2	Ала (~ ala) (striped white and black; multi-colored)	5
3	Silver	4

According to the table, we can see that the poet uses a large amount of “black” and “white” colors, which are the antithesis, that ia going to be considered. The additional examples in the table shows that Makataev often uses adjectives on superlative form, that was formed by repeating the first syllable, and adding the suffix “p” [4], for example, аппақ – totally white, қап-қара – darkly black, сап-сары – very yellow, etc. Frequent use of the superlative adjectives can convey vivid expression and emotionality. Thus, the poet can express the appeal of his thoughts and judgments. It should be noted also the verbal form of the color images, in the past tense, for example, сарғайып – turned to yellow, ағарған – whitened, қарайып\қарайды – turned to black; in the future tense: көгереді – turn blue; and in the imperative mood: көгерсін – let it turn blue. So it can be concluded that the poet uses color in the Past Tense as a category associated with memory, regrets, past

experience and knowledge of facts [5, 52], and the Future Tense to predict some event. Also, the poet touches the moral themes, where he asks or orders to do something.

The dominant colors of black and white in Makataev's poetic world are very often found together as something incompatible. Black and white color, as an eternal antithesis, is most often considered as symbols of "life and death", "male and female", "light and dark". Focusing on dark-light semantics, Makataev is often in a state of confusion and choosing one of the options. For example, in the lines *Ақ бұлт пен қара бұлттың арасында* [3, 62], *Ажыратар арасын ақ, қараның* [3, 47], *Ақ па екен жүзің, қара ма* [3, 65]. The poet in his poem «Қап-қара, ғажап, сиқырлы...» (Darkly black, amazing, magical...) says:

<p>Ақ пенен қара алмасып, Алмасып тұрса әрдайым. Ақ түске ғана жармасып, Қараны неге алмайын. [3, 61]</p>	<p>White and black that changing, Changing all the time. Why will I stick only to white, And not get the black one?..¹</p>
---	---

– about life, more precisely about life's difficulties and obstacles, where the black describes the whole world, night and youth, and sky, day and beauty of the body is painted into white. Makataev loved life, which is full of ups and downs, darkness and light. The poet says that it is not necessary only to live for bright moments, but also to experience and not be afraid of sad, secret and difficult periods of life. This in general correlates with the Kazakh perception of the world, in which life represents unity and struggle of opposites [6, 62]. Makataev's poetry is full of love for life, and most importantly for man, so his poetic texts often contain the transmission of life lessons, the definition of such concepts as honor, duty, love, etc., recognition of mistakes and other forms of moral education for young people.

But Makataev also combines black and white, preserving their color shades in the lexeme “ала” (striped), for example, in his poem “Ағажан” in the form of a letter to the translator and director of the printing house “Жазушы” Abilmazhinu Zhumabayev, whom the poet perceived as a brother. It is said about the moment when he received a small “ала қағаз” (piece of white paper/letter written with black ink), when he struggled from the physical pain during the illness at the hospital. Also, the poet is upset by his erroneous opinion about when he could not understand, what is truth and what is a lie:

*Ағажан, жан екенсің жаның адал!
Ит екем ақ-қараны танымаған...
Жақсы менен жаманның арасында,
Жаным менің жай таппай таласуда...
Ағажан, «Бәрінен де айық!» депсің,
Айығамын, ағажан, нанасың ба?.. [3, 463]*

White color means peace, purity and perfection. In the Kazakh understanding, white color is a symbol of justice, honesty, chastity, goodness and kind feelings. Kazakhs revered sacred things and painted them into white [7]. Serikbaeva [8] distinguishes several categories of the semantic meanings of white color in Kazakh culture: 1) everything that is white by nature; 2) Milk products (ақ мол болсын – let there be plenty of food / let there be a lot of good); 3) Clean, without impurities; 4) True, pure, innocent; 5) Honest, fair, without evil intentions; 5) White color as a wish for well-being, happiness, successful life; 6) Constancy, stability; 7) Lost peace, fade, burn out, go bankrupt, starve, suffer; 8) Aristocrats, who belong to the family of khan, tore; 9) Description of women, her beauty, nobility; 10) Direction; 11) Valuable, respected, worthy; 12) White gold – cotton; 13) Wide, boundless. In general, the white color in Makataev's poetry corresponds to these categories, which can be determined by its semantic meaning.

Also, in the dictionary of Makataev's language [9], more than 120 word combinations with the word “white” are gathered by examples of its usage, designations in direct, figurative meanings, and types of usage: poetic, ethnographic, mythological, zoological, etc. Using the following example, let's define the main thematic groups associated with the white color.

Makataev was a kind, sincere, modest, somewhat naive, open and fair person. He tried to help those in need at least with advice, actions or kind words. Honor means a lot to the poet, he tried to act thoughtfully and

¹ All translations were made by M.M.

remain human. The combination of the lexeme honor-white indicates the purity of the poet's thoughts and his desire to help: *Арым аппақ; Ақ жаным, пәк жаным қалай күйе жағайын; Арым, міне, сүттей аппақ, алдыма келіп жылап тұр.*

The image of the mother in Makataev's poetry is connected with the source of purity and warmth, for example, in the poem “Түсіндім”, the poet talks about the achievement of understanding life:

Тірлікте суындым да, жылындым да,	In life, I cooled and warmed,
Көріндім де, бұғындым, тығылдым да	Showed myself, hid and run away.
Арымның алдына кеп тізе бүктім,	I give a bow to the conscience,
Анамның ақ сүтіне жуындым да.	Showered in my mother's white milk.

[3, 172]

In Kazakh culture, white milk is considered as a symbol of purity, friendship and good health. There poet talks about the fact that before a difficult choice, he always focuses on his mother, and he is afraid to disgrace or dishonor her name. The father, leaving for the war, gives an order that has forever remained in the memory and heart of little Mukagali: “be a supporter of grandmother, mother, younger brothers and study” [1, 20]. This can be seen in one of the poet's poems, where he speaks his duties as a son: *Ақ уыз берді, қарыз деп Анам айтпады, / Мойнымда әлі, әкенің қарызы қайтпады* [3, 152].

The poet often paints girls into white color, defining them as “*Ақ қыздар*”, comparing them to a white pearl, which is a symbol of true love, soul and joyful life (*Ақ моншақ жанарыңнан атылды кеп*). Also, in Makataev's poetry, the feminine principle is often embodied in the image of a bird [3, 41], which is a symbol of love “*О, менің аққанат құс махаббатым* (Oh, my love of a white bird)”. In the poem “*Махаббатым өзімде*”, poet dreams of real love, but at the same time, he bitterly speaks *Ақ қаздар арасынан аққуымды, / Ажырата білмеген сормандаймын* (*Among the white geese my swan, / that I am ashamed for not recognizing*). Since ancient times, the swan has been considered a symbol of rebirth, purity, chastity, wisdom, poetry and perfection. Thus, poet singles out his beloved swan symbolically, and compares other girls with geese, which does not have negative semantics, but on the contrary, personifies female fertility, motherhood and economy.

The crane is also painted into white, foreshadowing abundance, spirituality, spiritual awareness and awakening. When a crane comes into your life, it brings luck and success. Thus, in the poem “*Саралақаз оралды*” in the lines *Саралақаз оралды сазға тағыз, / Ақ тырналар аспанды боздатады*, poet predicts the beginning of fruitful spring.

The world of inanimate nature in Makataev's poetry is very bright, saturated and multifaceted. Poet paints into white color such word forms of natural themes as mountains, sky, clouds, rain and lake. According to the statistical data of the purity of natural images presented by Abisheva, the following natural images stand out: mountain (184), sun (150), sky (109), cloud (47) and winter (40). The poet feels nature so deeply that he raises in its understanding global philosophical problems that help him find answers to complex questions of existence in nature [1, 147]. For example, the mountains that surrounded him from his childhood are considered for the poet as symbols of happiness, strength, confidence, witness to his entire life: *Ақ таудың бөлеп мені бесігіне / Ақ таңның сүтіменен асыраған; Ақ басты ала тауларың да, / Күңіренбесін, жыламасын. А light of the sun can serve as the beginning of the day, the beginning of the new: Асығып жеткен арманның, / Аппақ сәулесі; Аймалап жатса, айдынын аппақ нұр сеуіп, / Сауығып қалам, сақалына анау бүркеніп; Ақтарып аппақ нұрын шашып жерге / Ақ нөсер ақтарылсын тылсым жерге.*

The association of white color with the cold season, according to Paramanova, is a sign of detachment, indifference and non-transgression [10, 32]. If we look at the poem “*Қыстауда*” [3, 259], from the first line “*Боран. / Боран. / Ақ боран ой да, қыр да, / Толғануға мұрша жоқ, ойлануға*” you immediately feel that prickly, icy cold, which is felt both in the surroundings and in the thoughts of the poet.

People also consider white color a sign of death. Because when a person dies, his skin starts to pale. This is a sign that the person died and started a new life. Makataev often dyes his mother's, old woman's, grandmother's, and his own hair into white, which was a sign of fatigue, heavy fate, old age, and wisdom: *Ақ шалдың көлеміне аунап алып* [3, 114], *Біздер жеңдік: Анамыз ақтай солды* [3, 119], *Ақ шаштың әр жағында – аппақ миың* [3, 175]. His mother, who was left alone with three children during the war, was burned like tinder. And he did not wanted that kind of life to the other young girls that can be seen in this line *Арулардың самайын ақ шалмасын* [3, 66].

Thus, we can say that Makataev retains the traditional positive semantics of white, linking it with the theme of nature, which manifests itself through the description of mountains, clouds, water, etc.; theme love through the images of women, as well as through the image of the mother; with the theme of morality through philosophical thoughts about honor, purity of thoughts and deeds; and with the theme of death through the image of gray hair, old age.

The antithesis of white, black color appears in the poetic texts of Makataev half as much as white. Serikbayeva in her monograph notes more than 33 forms of using the figurative meanings of the lexeme black in the Kazakh language to denote people, companion, friend, guilty person, lie, slander, death, simple, heavy, cruel, etc. [8, 29]. But not all of them have negative semantics. According to Yelibayeva [6, 63], black is polysemantic. Thus, bearing in itself the traditional negative semantics, the black color has the meanings of holiness and sacredness.

Makataev associated black color with poetry, for example, in the poem “Қара өлең”, the name of which is directly related to its form. After all, “Қара өлең” (*straight trans. Black song*) is a Kazakh ancient traditional form of quatrain, consisting of 11 syllables and in a woven form of rhyming, more precisely in the rubai – “aaba scheme” [11]. Each stanza contains a separate thought. Such a thought begins with light humor and embraces the meaning and beauty of life, concern for the country and the fate of the people. The idea of the first two lines of the poem serves as the main idea of the last lines.

*Қалқам,
Мен Лермонтов, Пушкин де емен,
Есенинмін демедім ешкімге мен.
Қазақтың қара өлеңі – құдіретім,
Онда бір сұмдық сыр бар естілмеген. [3, 199]*

Makataev, keeping the form presented above, added the idea of simplicity, since we can also translate “қара өлең” as “a simple song”. Poet says that the Kazakh soul is simple, and this simplicity helped him to understand the ideal of the precious treasure of Kazakh people, a rich eternal heritage, and will spare no effort to put them on their proper height [12, 12]. Indeed, in fact, Makataev did not just become such an outstanding poet, but achieved his recognition thanks to searches, diligence, continuous learning and study. So he admits that he is very simple in soul and views, but “if the people recognize me as a poet, then I will correspond to this name”.

Makataev's nature is also painted into black color, for example, the following combinations can be found: *қара аспан- black sky, қара су- black water, қара нөсер- black rain, қара теңіз- black sea, қара бұлт- black cloud, қара жер- black land, қара орман- black forest, қара жол- black road, қара түн- black night*. Basically, they are related to the theme of the country. As an example, in his appeals to his native land – Karasaz, the poet speaks about his nature, praises his land and water, and recalls his happy childhood. For example, in the poem “Бозқараған”, poet tells how a blooming lilac, growing near a “deep” lake (black lake) in Karasaz, was a witness of love between young couples; the poet remembers freedom in the vicinity of his native land: *Қарасазда жүруші ең, қара шалғы. / Қарасудың ішінде қарт пен сенің, / Талай–талай көріп ем тамашаңды; Қара суды, Қарасазды аңсадым.*

“Қара шаңырақ” is a noble and holy house, which is compared to the house of parents or to the house of the oldest and wisest in the family. It is also called “big house”. Makataev turns to his family, to his father's inheritance with a regret that he sold it “...Әкемнің қара шаңырағын, / Саттым екем неге... өкінем”.

Black color can also denote youth and beauty, and paint portraits of a Kazakh girl or boy: *Қарапайым қазақтың қара қызы; – Есімде, иә, есіме түсті қара қыз / Қап-қара шашы бұрыл тарта бастапты; Қолаң қара шашың-ай күн қақтаған!*

Makataev was an open person who loved life and the people around him, so he did not imagine life without friends, for example, in the lines *Менде арамдық жоқ еді алабөтен, / Доссыз өмір жалғанда қараң екен* he describes his life without friends with the word “black”, which is word formation of the noun from the adjective, and it can be translated into English as misfortune and trouble, and in the figurative sense it means dark, dull.

Traditional semantics of mourning, loss and sadness are also characteristic of Makataev. For example, in the lines *Жетектеп жетегінде қара қайғы*, where the poet remembers the song he listened to during the war, and again experienced this state of near loss. This state of loss is felt in the following lines: *Қара орман қара жамылып, / Жоқтаса асыл ұлдарын; Қаралы қағаз тілдейін, Барғалы қашан ауылға.*

The theme of death in Makataev's poetic works is expressed through the images of land (қара жер), road (қара жол) and stone (қара тас). Due to a serious and incurable disease, the poet felt his early death, this can be seen in the poem "Аттанғанда", where Makataev bids farewell to nature, peace and life: *Қарсы алдымнан қара жол қарсы ағады, Бүкіл өлке қоитасып жар салады*. Fear of death also was presented by Makataev, for example, in the poem "Неге асығады?", where he asks for time to stop nesting so quickly, and in the lines of the song "Айтатын саған сырым бұл", where he is afraid to die (*Кетем бе деп қорқамын, / Өз отыма өртенін*). But, despite this, the poet always tells his readers that they mustn't be afraid of something dark, bad (*Аулақ, аулақ, / Аулақ менің жанымнан! / Қара уайым қара иәлі жамылған*). After all, after a dark night, the sun rises and life is filled with all the colors of life: *Қара бұлтқа қара да басымдағы, / Күн шығады деп ойла осы жақтан; Қара түннің ішінде, қара бақтың, Атап таң, келер күнге қараматпын*.

Thus, Makataev does not consider black only as the color of self-immersion, melancholy and despondency [13], but also gives the semantics of youth, beauty and simplicity. The main themes of the lexeme "black" in the works of Makataev are the themes of the Motherland, nature, poetry, the theme of morality and the theme of death.

Conclusion. Summing up, we can say that Mukagali Makataev uses color as the main and additional tool in his poetic works. The study of two monochromes – black and white – made it possible to understand the patterns of using each of them separately, as well as to identify the general system of structural and semantic relations.

When analyzing each color, one can single out such thematic blocks as animate / inanimate nature, the theme of moral decisions, the theme of creativity, the theme of the motherland, the theme of love. Both colors reveal the theme of love and the theme of death in their own way. If the theme of love in white is pure, pure and open, then in black it is young, beautiful and filled with mysteries. The theme of death in white is felt physically on the body when the hair turns gray or the complexion changes due to illness, in black it is felt tactilely through the images of black earth, a memorial stone and an empty long dark road.

The semantics of these color images depends on different views, if the poet refers to the traditional, generally accepted image for all cultures, then in the use of black the cultural background of the Kazakh mentality is clearly felt.

The results of the article are used to create a thesaurus of the coloristic model of modern poetry of different peoples.

Reference:

1. Abisheva S.D. (2018) *The poetic world of M. Makataev: monograph*. Almaty. 272 p. [in Russian]
2. Savelyeva V.V. (1996) *Artistic text and artistic world: problems of organization*. Almaty: Dyk-Press, 192p. ISBN: 5-7667-4254-1 [in Russian]
3. Makataev M. (2012) *Songbook*. Compiled by: Bakytgul Aidarova, Konysbek Botbay. Almaty: KAZakparat, 1032 p. [in Kazakh]
4. Valyaeva T. *Kazakh language. Simply about the complex*. URL: <https://kaz-tili.kz/prilag2.htm> (date of access: 20.05.2022) [in Russian]
5. Arutyunova N.D. (2012) *Time: models and metaphors // Logical analysis of language. Language and time / ed. N.D. Arutyunova, T.E. Janko. – M.: Indrik, 1997. 352 p.* [in Russian]
6. Elibaeva K.Zh. *Symbolism and semantics of color in Kazakh culture // Bulletin of MGUKI, Moscow. No. 4 (48), 60-67 pp.* [in Russian]
7. Mansurov B. (2020) *White color is a sign of loyalty*. "Munara" newspaper, No. 3 URL: <https://www.muftyat.kz/kk/articles/edification/2021-03-02/35155-ak-tus-adaldyktyn-belgisi/> [in Kazakh]
8. Serikbaeva U. (2009) *Ethnolinguistic names of color names "White" and "Black" in the Kazakh language / Ulzhamila Serikbaeva. Monograph. Almaty: "Tambaly" publishing house, 192 p.* [in Kazakh]
9. Kaliyev B.K., Tuymebaev Zh.K., Kurmanbayuly Sh., Isakova S.S. (2019) *Dictionary of the Muqagali language*. Almaty: "Keremet Media", 1064 p. [in Kazakh]
10. Paramonova L. Yu. (2014) *The opposition of black and white as a symbolism of life and death in Russian symbolism // Bulletin of the A. Pushkin LSU. №3. URL: https://cyberleninka.ru/article/n/oppozitsiya-chernogo-i-belogo-kak-simvolika-zhizni-i-smerti-v-russkom-simvolizme* (Date of access: 03/05/2023) [in Russian]
11. *Kazakh literature. Encyclopedic handbook*. (2010) Almaty: "Aruna Ltd." ISBN 9965-26-096-6 [in Kazakh]

12. Alimkulov K. (2015) *Eternal heritage: research* – Almaty: “Khantangiri” publishing house, 352 p. [in Kazakh]

13. Nyuzbekova K.S. *Semantics and psychology of color*. URL: http://www.rusnauka.com/2_KAND_2012/Pedagogica/3_99184.doc.htm (date of access: 03/10/2023) [in Russian]

Список использованной литературы:

1. Абишева С.Д. *Поэтический мир М. Макатаева: монография*. – Алматы, 2018. – 272 с.
2. Савельева В.В. *Художественный текст и художественный мир: проблемы организации*. Алматы: ТОО «Дайк-Пресс», 1996. – 192с. ISBN: 5-7667-4254-1
3. Мақатаев М. *Жыр кітабы. Құрастырғандар: Бақытгүл Айдарова, Қонысбек Ботбай* – Алматы: ҚАЗАҚПАРАТ, 2012. – 1032 б.
4. Валяева Т. *Казахский язык. Просто о сложном*. URL: <https://kaz-tili.kz/prilag2.htm> (дата обращения: 20.05.2022).
5. Арутюнова Н.Д. *Время: модели и метафоры // Логический анализ языка. Язык и время / отв. ред. Н.Д. Арутюнова, Т.Е. Янко*. – М.: Индрик, 1997. 352 с.
6. Елибаева К.Ж. *Символика и семантика цвета в казахской культуре // Вестник МГУКИ*, – Москва. 2012, №4 (48), – С. 60-67.
7. Мансұров Б. *Ақ түс – адалдықтың белгісі*. «Мұнара» газеті, №3, 2020. URL: <https://www.muftuat.kz/kk/articles/edification/2021-03-02/35155-ak-tus-adaldyktyn-belgisi/>
8. Серікбаева Ұ. *Қазақ тіліндегі «Ақ» және «Қара» түр түс атауларының этнолингвистикалық атаулары / Ұлжамила Серікбаева. Монография*. – Алматы: «Таңбалы» баспасы, 2009. – 192 б.
9. Қалиев Б.Қ., Түймебаев Ж.Қ., Құрманбайұлы Ш., Исакова С.С. *Мұқағали тілі сөздігі*. – Алматы: «Керемет медиа», 2019. – 1064 б.
10. Парамонова Л. Ю. *Оппозиция черного и белого как символика жизни и смерти в русском символизме // Вестник ЛГУ им. А.С. Пушкина*. 2014. №3. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/oppozitsiya-chernogo-i-belogo-kak-simvolika-zhizni-i-smerti-v-russkom-simvolizme> (дата обращения: 05.03.2023).
11. *Қазақ әдебиеті. Энциклопедиялық анықтамалық*. — Алматы: «Аруна Ltd.» ЖШС, 2010 жыл. ISBN 9965-26-096-6
12. Әлімқұлов Қ. *Мәңгілік мұра: зерттеулер* – Алматы: «Хантәңірі» баспасы, 2015. – 352 б.
13. Ныязбекова К.С. *Семантика и психология цвета*. URL: http://www.rusnauka.com/2_KAND_2012/Pedagogica/3_99184.doc.htm (дата обращения: 10.03.2023).

МРНТИ 16.31.02

10.51889/2959-5657.2023.84.2.007

Жумагулова Б.С.¹

¹Казахский национальный педагогический университет имени Абая,
Алматы, Казахстан
Доктор филологических наук, профессор, bakitgul@inbox.ru

ЛЕРМОНТОВСКИЕ ТРАДИЦИИ В ЛИРИКЕ Н. РУБЦОВА

Аннотация

В статье рассматриваются поэтические тексты яркого представителя литературного направления XX века “тихой” лирики Николая Рубцова. В процессе становления Н.Рубцова как поэта большую роль сыграли А.Пушкин, Ф.Тютчев, А.Фет и др. Он учился у лучших поэтов на материале их произведений, их образов. В числе своих учителей поэт называл и М.Ю. Лермонтова. В этом проявляется преемственность в литературе, в умении понять и принять позицию автора-предшественника, взять из поэтического мира учителя самое лучшее и привнести в свой стих новый образ, индивидуально-авторский, новаторский. При когнитивном анализе поэтического текста необходимо учитывать ассоциативные связи, знать литературные направления и традиции. Из этих компонентов складывается особый поэтический мир, особенный у каждого поэта.

Ключевые слова: поэтический текст, поэтический мир, образы, символы, концепты, традиции, Н.Рубцов, М.Лермонтов.

БІЗДІҢ АВТОРЛАР

Алкая Еркан – Фырат университеті, филология ғылымдарының докторы, профессор, Елязыг, Түркия, ealkaya16@gmail.com

Пансат Жансая Мусилхановна – М.Әуезов атындағы Оңтүстік Қазақстан университеті, филология мамандығының 2 курс докторанты, 94_jansaya@mail.ru

Кабдулова Карлыгаш Лекеровна – Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық қатынастар және әлем тілдері университеті, филология ғылымдарының докторы, профессор, e-mail: lastochkanao@mail.ru

Тунгатова Галия Жолдыбаевна – Абылай хан атындағы Қазақ халықаралық қатынастар және әлем тілдері университеті, аға оқытушы

Константинова Ольга Сергеевна – Торайғыров Университеті, гуманитарлық ғылымдар магистрі, аға оқытушы, samaya_schastliv@mail.ru

Түркмен Фикрет – Еге университеті, филология ғылымдарының докторы, профессор, Измир, Түркия

Саметова Жаңагүл Шыңғысханқызы – Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, PhD доктор, аға оқытушы

Абишева Сауле Джунусовна – Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, филология ғылымдарының докторы, профессор, s.abisheva@mail.ru

Смайлова Жадыра – Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, 1 курс докторанты, smailova_zhadyra@list.ru

Әбдіғазизұлы Балтабай – Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, филология ғылымдарының докторы, профессор

Герчинска Данута – Слупск қаласындағы Помор университеті, Слупск, Польша, хабилизациялық доктор, профессор, danuta.gierczynska@apsl.edu.pl

Молдағали Мадина Бауыржановна – Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, докторант, оқытушы, mmoldagali@list.ru

Жумагулова Бакытгуль Сакеновна – Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, филология ғылымдарының докторы, доцент, bakitgul@inbox.ru

Ибраева Жанарка Бакибаевна – Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, филология ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, **igb1006@mail.ru**

Орынханова Гибадат Аманжоловна – Қазақ ұлттық қыздар педагогикалық университеті, қауымдастырылған профессор м.а., **gibatat_o@mail.ru**

Токшылықова Гульназ Базарбаевна – Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, аға оқытушы

Қазтаева Айымжан Қанатқызы – Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, 2-курс магистранты

Якимова Мария Владимировна – «Жоғары Экономика мектебі» ұлттық зерттеу университеті, Мәскеу, Ресей

Атембаева Гульнар Айдашевна – Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті докторант, g.atembaeva@gmail.com

Абуова Бибижан Паркуловна – Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, аға оқытушы

Ларионова Ирина Юрьевна – Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті, педагогика ғылымдарының кандидаты, профессор, cotedazur.riviera@mail.ru

Капышева Гульнар Кыдырбековна – Сәрсен Аманжолов атындағы Шығыс Қазақстан университеті, филология ғылымдарының кандидаты, профессор, gulnarkapysheva@mail.ru

Қадырова Галина Рабиковна – Сәтпаев Университеті, филология ғылымдарының кандидаты, қауымд. профессор, g.kadyrova@satbayev.university

Адибаева Шолпан Тимуровна – Кенжеғали Сағадиев атындағы Халықаралық бизнес университеті, филология ғылымдарының кандидаты, доцент, adibaeva13@mail.ru

НАШИ АВТОРЫ

Алкая Еркaн – Университет Фират, доктор филологических наук, профессор, Елязыг, Турция, ealkaya16@gmail.com

Пансат Жансая Мусилхановна – Южно-Казахстанский университет имени М.Ауезова, докторант 2 курса филологии, 94_jansaya@mail.ru

Кабдулова Карлыгаш Лекеровна – Казахский университет международных отношений и мировых языков имени Абылай хана, доктор филологических наук, профессор, e-mail: lastochkanao@mail.ru

Тунгатова Галия Жолдыбаевна – Казахский университет международных отношений и мировых языков имени Абылай хана, старший преподаватель

Константинова Ольга Сергеевна – Торайгыров Университет, магистр гуманитарных наук, старший преподаватель, samaya_schastliv@mail.ru

Туркмен Фикрет – Университет Еге, доктор филологических наук, профессор, Измир, Турция

Саметова Жаңагүл Шыңгысхановна – Казахский национальный педагогический университет имени Абая, доктор PhD, старший преподаватель

Абишева Сауле Джунусовна – Казахский национальный педагогический университет имени Абая, доктор филологических наук, профессор, s.abisheva@mail.ru

Смайлова Жадыра – Казахский национальный педагогический университет имени Абая, докторант 1-го курса, smailova_zhadyra@list.ru

Абдигазылы Балтабай – Казахский национальный педагогический университет имени Абая, доктор филологических наук, профессор

Герчинска Данута – Поморский университет в Слупске, хабилитированный доктор, профессор, Слупск, Польша, danuta.gierczynska@apsl.edu.pl

Молдагали Мадина Бауыржановна – Казахский национальный педагогический университет имени Абая, докторант, преподаватель, mmoldagali@list.ru

Жумагулова Бакытгуль Сакеновна – Казахский национальный педагогический университет имени Абая, доктор филологических наук, доцент, bakitgul@inbox.ru

Ибраева Жанарка Бакибаевна – Казахский национальный педагогический университет им. Абая, кандидат филологических наук, ассоциированный профессор, igb1006@mail.ru

Орынханова Гибадат Аманжоловна – Казахский национальный женский педагогический университет, и.о.асс.профессора, gibadat_o@mail.ru

Токшылыкова Гульназ Базарбаевна – Казахский национальный педагогический университет имени Абая, старший преподаватель

Казтаева Айымжан Канаткызы – Казахский национальный педагогический университет имени Абая, магистрант 2 курса

Якимова Мария Владимировна – Национальный исследовательский университет «Высшая школа экономики», Москва, Россия

Атембаева Гульнар Айдашевна – Казахский национальный педагогический университет им. Абая, докторант, g.atembaeva@gmail.com

Абуова Бибижан Паркуловна – Казахский национальный педагогический университет им. Абая, старший преподаватель

Ларионова Ирина Юрьевна – Восточно-Казахстанский университет имени С. Аманжолова, кандидат педагогических наук, профессор, cotedazur.riviera@mail.ru

Капышева Гульнар Кыдырбековна – Восточно-Казахстанский университет имени С. Аманжолова, кандидат филологических наук, профессор, gulnarkapysheva@mail.ru

Қадырова Галина Рабиқовна – Сатпаев Университет, кандидат филологических наук, асс. профессор, g.kadyrova@satbayev.university

Адибаева Шолпан Тимуровна – Университет Международного бизнеса имени Кенжегали Сагадиева, кандидат филологических наук, доцент, adibaeva13@mail.ru

OUR AUTHORS

Alkaya Ercan – Firat University, Doctor of Philological sciences, Professor, Elazig, Turkiye, ealkaya16@gmail.com

Pansat Zhansaya – M.Auezov South Kazakhstan University, 2st year doctoral student of Philology, 94_jansaya@mail.ru

Kabdulova Karlygash – Kazakh University of the International Relations and World Languages named by Abylai Khan, Doctor of Pedagogical sciences, Professor, e-mail: lastochkanao@mail.ru

Tungatova Galiya – Kazakh University of the International Relations and World Languages named by Abylai Khan, Doctor of Pedagogical sciences, Professor,

Konstantinova Olga – Toraighyrov University, Master of Humanities, Senior Lecturer, samaya_schastliv@mail.ru

Fikret Turkmen – Ege University, Doctor of Philology, Professor, Izmir, Turkey

Zhanagul Sametova – Abai Kazakh National Pedagogical University, PhD, senior lecturer

Abisheva Saule – Abai Kazakh National Pedagogical University, doctor of philological sciences, professor, s.abisheva@mail.ru

Smailova Zhadyra – Abai Kazakh National Pedagogical University, PhD student 1st year, smailova_zhadyra@list.ru

Abdigaziuly Baltabay – Abai Kazakh National Pedagogical University, doctor of philological sciences, professor

Gierczynska, Danuta – Pomeranian University in Słupsk, Słupsk, Poland, dr.hab., professor, danuta.gierczynska@apsl.edu.pl

Moldagali Madina – Abai Kazakh National Pedagogical University, PhD Candidate, lecturer, mmoldagali@list.ru

Zhumagulova Bakytgul – Abai Kazakh National Pedagogical University, doctor of philological sciences, associate professor, bakitgul@inbox.ru

Ibrayeva Zhanarka – Abai Kazakh National Pedagogical University, Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, igb1006@mail.ru

Orynkhanova Gibadat – Kazakh National Women's Teacher Training university, Candidate of Philological Sciences, acting Associate Professor, gibadat_o@mail.ru

Tokshylykova Gulnaz – Abai Kazakh National Pedagogical University, senior lecturer,

Kaztayeva Aiyimzhan – Abai Kazakh National Pedagogical University, 2nd year master's student

Yakimova Mariya – National Research University Higher School of Economics, Moscow, Russian Federation

Atembayeva Gulnar – Abai Kazakh National Pedagogical University, doctoral student, g.atembaeva@gmail.com

Abuova Bibizhan – Abai Kazakh National Pedagogical University, Senior Lecturer

Larionova Irina – East-Kazakhstan University named after Sarsen Amanzholov Candidate of Pedagogical Sciences cotedazur.riviera@mail.ru

Kapysheva Gulnar – East-Kazakhstan University named after Sarsen Amanzholov Candidate of Philological Sciences, gulnarkapysheva@mail.ru

Kadyrova Galina – Satpayev University Candidate of Philological Sciences Associate Professor, g.kadyrova@satbayev.university

Adibaeva Sholpan – UIB named after Kenzhegali Sagadiyev Candidate of Philological Sciences, Associate Professor, adibaeva13@mail.ru